

DUURZAAM SAMENLEVEN

**OOK
ONZE
ZAAK !**

Via deze folder wil het gemeentebestuur de inwoners informeren en sensibiliseren rond mogelijkheden die je zelf hebt om een leefbare en veilige toekomst te garanderen !

KATERN DUURZAAM SAMENLEVEN 2008

DUURZAME ONTWIKKELING: EEN STAND VAN ZAKEN NA 2 JAAR WERKING.

Duurzaamheid, het is geen makkelijke term. "Antiopwarmingsbeleid" doet meer belletjes rinkelen, al is dat een vlag die de lading niet helemaal dekt. Om een overzicht te geven van de acties die momenteel lopen en de eerste resultaten, biedt het gemeentebestuur de inwoners deze katern aan. Bewaar hem goed: je vindt hierin ook uitleg over energiebesparingsubsidies, subsidies rond waterbesparing, uitleg over individuele waterzuivering, gemeentereglement op overwelvingen van beken en grachten, ...

MILIEUZORG BINNEN DE GEMEENTELIJKE WERKING: MEER MET MINDER !

Als gemeentebestuur geven we graag het goede voorbeeld. Daarom proberen we aan de bron te starten door met zo min mogelijk materiaal zo veel mogelijk te doen: doel blijft efficiënter om te gaan met materiaal zodat er minder

nodig is. Papier is hier een goed voorbeeld van. Bij de aankoop van nieuwe kopieermachines werd niet alleen gelet op hoe zuinig ze zijn en hoe makkelijk recycleerbaar, maar ook hoe ze ons papier helpen te besparen. Zo worden alle stukken voor de Gemeenteraad tweezijdig bedrukt en kan elk document ook tweezijdig afgeprint worden. Dit heeft al tot forse papierbesparingen geleid. Het papier zelf is sinds dit jaar ook voorzien van een keurmerk, zeg maar een label voor milieuvriendelijkheid. Ook afval werd onder de loep genomen. Elk jaar werden een vijftal gebouwen geselecteerd voor een afvalanalyse. Daarbij wordt bekeken welk soort afval er in een gebouw ontstaat, waar en hoe dat gebeurt, hoe het gesorteerd wordt en uiteindelijk afgevoerd. Een dergelijke analyse maakt dat verspillende processen aan het licht komen en dat sorteerknelpunten duidelijk worden. Ook eventueel hergebruik van afval is soms een optie.

Heel wat van het gemeentefval is groenafval. Uit analyses bleek dat hier nog een grote kans tot hergebruik via compost of mulching is: twee processen die nu ook al ingezet worden, maar om technische redenen niet met het eigen snoeiafval. In 2008 zal dit verder bekeken worden.

Schoonmaakmiddelen zijn vaak erg giftig voor bodem en het waterleven. Daarom besliste de gemeente begin 2007 dat overal waar mogelijk met producten op basis van azijn of bruine zeep gewerkt wordt. Alleen als dit niet kan omwille van de aard van het vuil of het type vloer, kunnen andere middelen gebruikt worden. **De gemeente heeft op haar grondgebied ook heel wat gebouwen en terreinen.** Zoals je elders lezen kunt, werden de afgelopen twee jaar belangrijke stappen gezet om de energieverbruiken ervan in de hand te houden. Ook bij het onderhoud wordt sinds 2007 indien mogelijk bewust voor FSC-gelabeld hout gekozen. Dit is hout afkomstig uit duurzaam beheerde bossen. Ook bij nieuwbouw of grotere renovaties is dit in de lastenboeken opgenomen.

Een blijvend werkpunt is het verlagen van de hoeveelheden ingezette bestrijdingsmiddelen. Gemeenten mogen geen bestrijdingsmiddelen gebruiken, tenzij ze hiervoor bij de bevoegde minister een uitzondering hebben aangevraagd. Zaventem heeft dit gedaan. Dit wil niet zeggen dat alles weer kan, wel in tegendeel: enkel stoffen uit een beperkte lijst zijn toegelaten nadat andere technieken als krabben of branden niet bleken te

helpen en dan nog enkel buiten de zogeheten "proefzone". Deze zone, die groten-deels in Sint-Stevens-Woluwe ligt, wordt in principe volledig zonder bestrijdingsmiddelen beheerd. Dit zorgt wel eens voor wrevel van bewoners die klagen over begroeiing voor hun deur. Wet en politiereglement zijn echter duidelijk: iedereen moet de stoep voor zijn eigen huis – zonder bestrijdingsmiddelen – onderhouden. Van de gemeente kan en mag niet verwacht worden dat ze deze taak van de bewoners overneemt. De resultaten sinds 2005 zijn hoopgevend: enkel gedoogde producten worden nog gebruikt en de totale hoeveelheid is nagenoeg gehalveerd en dit zonder een noemenswaardige stijging in het aantal meldingen van hinderlijke kruidgroei. Ook buiten de proefzone is een project hierrond opgestart. "Econet" is een sociaal tewerkstellingsproject waarbij met branden en krabben onkruid verwijderd wordt. Dit gebeurde bijvoorbeeld over de gehele lengte van de Tramlaan. Ook zwerfvuil wordt gelijk mee opgeruimd. Op enkele kleinere problemen na was dit een zeer goed project. Punt is wél dat onkruid met deze methode vrij snel terug de vrije plaats inneemt. Regelmatige nabehandelingen zijn dan ook nodig, maar daar ontbreekt het de gemeente op dit moment nog aan het gepaste materieel.

Bij een gemeentebestuur wordt ook heel wat kantoor materiaal verbruikt. Balpenen, mapjes, kaften, stickervellen, cd-roms en noem maar op. Voor al deze producten wordt sinds dit jaar een extra clause voorzien: bij gelijkwaardige prijs krijgen milieuvriendelijke producten de voorkeur. Gemeenten kunnen voor hun aankopen niet vrij kiezen voor milieuvriendelijke toepassingen omdat ze steeds de goedkoopste aanbieding moeten kiezen. Door echter te spreken over "gelijkwaardige prijs" kan in een aantal gevallen ook rekening gehouden worden met milieucriteria. Bovendien biedt de nieuwe gemeentewet meer mogelijkheden om milieucriteria mee op te nemen. Wordt dus vervolgd.

MILIEUZORG – OOK EEN ZAAK VAN BURGERS!

Afval blijft een belangrijk onderdeel van het milieubeleid. Zaventem verzamelt jaarlijks heel wat afval. Verleden jaar ging het om net geen 200 kg per inwoner aan restafval. In 2008 zal nog een extra

inspanning nodig zijn! Groenafval kan prima gecomposteerd worden. In een standaard vuilzak zit 1/4 tot 1/3 organisch afval. Door dit niet in een dure huisvuilzak te stoppen maar thuis te composteren, bespaar je jaarlijks heel wat. Bovendien kun je de compostbakken voor een prikje kopen bij Interza.

Gras is een andere fractie die jaarlijks voor heel wat problemen zorgt.

Steeds vaker treffen de gemeentediensten sluikestorten van grasmaaisel aan. Maaisel dat gewoon op een hoop wordt gegooid gaat rotten en veroorzaakt geurhinder. Als dat bovendien in een kwetsbare berm van een holle weg of een beek gebeurt, tast dit ook de bodem aan en zorgt dit voor verzuring. Het resultaat: aantasting van het waterleven en een hoop brandnetels. Het kan nochtans anders. Wie de tijd heeft om wekelijks het gras te maaien, kan kiezen voor mulching. Hierbij wordt enkel de top laag verwijderd en de grasresten worden tussen het gras geblazen. Doordat ze goed verspreid worden composteren ze binnen de week en bemest je het gazon op natuurlijke wijze.

Voor jonge gezinnen zijn luiers een dure aangelegenheid, zowel in aankoop als qua ruimte die ze innemen in de restafvalzak. Gezinnen die katoenen luiers wensen te gebruiken, kunnen op een afvalsubsidie rekenen (info: Interza).

Dit najaar loopt de overheidscampagne "Zonder is gezonder".

Via spotjes op TV en een informatiebrochure wil de overheid iedereen wijzen op het gevaar van ondoordacht gebruik van bestrijdingsmiddelen. Onkruid kan nog het best met de hand verwijderd worden (bestrijdingsmiddelen doden bestaande planten wel, maar je moet ze toch nog manueel verwijderen) tenzij je tuk bent op vergeeld onkruid. Waarom dan niet van de eerste keer die paar vierkante meters regelmatig manueel onderhouden en zo een reële bijdrage leveren tot betere waterkwaliteit? De campagne van de Vlaamse overheid heeft ook oog voor de talrijke restjes verboden sproeistoffen die bij particulieren jaren blijven staan in kelders en tuinhuizen. Je wordt verzocht even de tijd te nemen om de eigen voorraad kritisch te bekijken: producten die niet langer werkzaam zijn, die verboden zijn of die je niet langer nodig hebt plaats je in de KGA-box. Op die manier kun je ze veilig klaarzetten voor het volgende bezoek aan het containerpark, zodat deze chemische stoffen onschadelijk gemaakt kunnen worden. Giet ze in geen geval uit in de riolering, een berm of op

een stil wegje: ook producten die onvoldoende werkzaam zijn om grondig planten te doden, zijn nog steeds dodelijk voor dieren. Ook het samengieten van dergelijke stoffen is zeer gevaarlijk, vooral voor wie deze handeling uitvoert! Het containerpark is de juiste reflex voor dergelijke producten: je biedt ze aan in de oorspronkelijke verpakking en dit voor de veiligheid van de verwerkers (of je noteert er minstens op wat er in zit).

Ben je de stapels ongeadresseerde post beu?

Een eenvoudige mail of telefoon naar de dienst Milieu of Duurzaamheid volstaat om een antireclame sticker thuisbezorgd te krijgen. Je kunt kiezen tussen twee modellen: een neen/ja sticker (geen ongeadresseerde post, wel huis-aan-huiskranten) of een neen/neen-sticker (geen van beide). Plakken maar... met 1 simpele sticker verklein je in je eentje de jaarlijkse papierberg met enkele kilo's! Wie nog een stap verder wil gaan, kan zich opgeven voor opname in de Robinson-lijst. Wie in zo'n lijst zit, krijgt geen ongewenste geadresseerde reclame meer. Gewone post, ook gewenste reclame, krijg je natuurlijk nog gewoon wél. Aanmelden op deze lijst kan enkel via Internet op www.robinsonlijst.be. Wie niet over Internet beschikt kan bellen naar de dienst Duurzaamheid om dit in jouw plaats te doen. Er zijn aparte Robinsonlijsten voor post, fax, sms en e-mail.

Heb je bouw- of verbouwplannen?

Overweeg dan of je geen FSC-gelabeld hout kunt gebruiken in plaats van hout uit kwetsbare regio's. Ook tuinmaterieel, tuinhuisjes, tuinspeelgoed, zitbanken, ... kunnen zonder meerkost in een FSC-variant aangekocht worden in de grote ketens. Een kleine moeite voor je project maakt een wereld van verschil. Info over beschikbare houttypes met FSC-label en waar je dit kunt kopen vind je op www.wwf.be/fsc. Wie in een gemiddeld gezin de schoonmaakmiddelen bekijkt, zal merken dat er heel wat producten bijzitten die milieuvriendelijk zijn: extra geurtjes, corrosief of reactief product, te verdunnen (wat haast nooit volgens de opgegeven dosering gebeurt!). Reclameboodschappen beloven dan wel dat alles kraaknet wordt zonder één vinger op te lichten, maar elke huisvrouw/man weet dat de realiteit er anders uitziet. Reden om je de vraag te stellen of je die hele collectie schoonmaakmiddelen wel nodig hebt. Ervaring in onze eigen gebouwen leert dat bruine zeep en een kalkverwijderaar op azijnbasis prima werk leveren met een minimum aan milieubelas-

ting en zonder dat je slaaf van vloeren en kranen wordt. Voor ons alvast een reden om "de goede ouwe manier" verder te zetten en voor jou reden om deze te herontdekken?

AFVALARM FEESTEN: DE HERBRUIKBARE BEKER VOOR (JEUGD)VERENIGINGEN

Plan je een activiteit, maar ontbreekt het de vereniging aan voldoende glazen? Of wil je het aangename aan het duurzame koppelen? Overweeg dan eens om bij de Provincie Vlaams-Brabant de herbruikbare bekertjes te ontfemen die je vuil mag terugbrengen. Je betaalt een waarborg per beker en vraagt dezelfde waarborg aan de gasten (of een hogere als er met standaardbonnetjes gewerkt wordt). Op die manier loopt de vereniging geen enkel risico. Particulieren kunnen geen gebruik maken van deze dienst. Voor vragen en/of logistieke steun hierrond, kun je terecht bij de dienst Duurzaamheid.

TRAGE WEGEN

Groot-Zaventem telt volgens de officiële "Atlas der Buurtwegen" meer dan 120 buurtwegen. Dit zijn traditionele voetwegen of kerkwegels. Een behoorlijk aantal hiervan werd tot straten omgevormd. Maar heel wat andere liggen er nu verkommerd bij of zijn verdwenen door bewust ingrijpen van derden of omdat ze in onbruik zijn geraakt. Dergelijke wegels bieden heel wat kansen: je kunt er wandelen, fietsen of er je dagelijkse woon-werk, woon-school of woon-shop route van maken. In een gemeente die zo sterk doorkruist wordt door belangrijke wegen, is een veilige voorbehouden route erg belangrijk om onnodig autogebruik te vermijden. Bovendien hebben deze wegen ook een groot potentieel voor natuurontwikkeling als verbindingstroken en is er zeker ruimte voor zachte recreatie. De "Vier-kerkenwandeling" zal trachten een aantal dergelijke stroken mee op te nemen om ze in de verf te zetten. In voorgaande Gemeenteberichten kon je lezen dat de gemeente werkt aan een herwaarderingproject "trage wegen". Wat is er intussen gebeurd? Als eerste deelgemeente werd voor Nossegem gekozen omdat zich hier relatief gezien minder voetwegen bevinden, maar wel het hele scala aan 'probleemgevallen' aanwezig is: inname

door de NMBS, verleggingen zonder juridisch statuut, inname als tuintjes, voetwegen die door het luchthavendomein hun bestemming verloren zijn, omgeploegde voetwegen en een voetweg waar met dezelfde juridische kracht pal een gracht op ligt (Stappel Groep). Een ideaal terrein dus om mee aan de slag te gaan en ervaring op te doen! Ondertussen werd voor de voetwegen van Imbroek, Voskapel en Nossegem de terreininventarisatie afgerond en is vooral het juridische gedeelte aan de orde. Daarnaast worden voor enkele hoogfunctionele voetwegen de nodige technische dossiers voorbereid met het oog op opwaardering en herinrichting zodat het comfort en de natuurwaarde stijgt. Als alles goed gaat zouden de eerste voetwegen in het voorjaar aangepakt worden. Dit najaar staat dan de inventarisatie te Sterrebeek op het programma. Waar haalbaar zal dit samen met de Milieuadviesraad en "Sterrebeek 2000" gebeuren. Deze laatste vereniging nam eerder al het initiatief om de voetwegen op het terrein te inspecteren. In 2008 komen Zaventem en Sint-Stevens-Woluwe aan de beurt. Per afgewerkte deelgemeente wordt ook rond bewegwijzering en functioneel gebruik nog het nodige gepland in 2008.

MOBILITEITSPANNING

In de luchthavenregio staan de komende jaren grote infrastructuurwerken op het programma. De Ring zal extra rijstroken krijgen, bruggen dienen te worden vervangen, het op- en afrittencomplex aan de H. Henneaulaan wordt grondig aangepast. Daarnaast zijn ook aanpassingswerken voorzien op de Woluwelaan ter hoogte van de kruispunten Leuvensesteenweg en Tramlaan/Oud- strijderslaan. De Moorselse- en de Mechelsesteenweg worden heraangelegd, evenals de Weiveldlaan. Ook de Leuvensesteenweg staat nog op het programma. Voor wie uit bovenstaand lijstje afleidt dat een auto je te Zaventem wel eens trager ter bestemming kan brengen dan te voet gaan, wordt ook voor de andere vervoerswijzen een verbeterd netwerk nagestreefd. Zo legt de gemeente de laatste hand aan een fietsplan, waarbij fietsroutes, stallingen, onderhoud en preventie centraal staan. Bedoeling is comfortabele en veilige fietsassen tussen de deelgemeenten te creëren zodat de fiets de logische reflex wordt voor woon-werk, woon-school of boodschappenverkeer. Van deze routes zal ook een

kaart gemaakt worden en de wegen worden van wegwijzers voorzien.

BERMENPLAN

Zaventem werkt jaarlijks een deel van haar gemeentelijk natuurontwikkelingsplan (kortweg GNOP) uit. Dit jaar wordt een studie gedaan van de aanwezige natuur in de wegbermen. De resultaten van de voorjaarsstelling zijn intussen verwerkt. Bij het verschijnen van deze tekst zal ook de najaarsinventarisatie volop bezig zijn. Een paar punten springen nu al in het oog. Voor een aantal bermen is een ander maai-beheer nodig. Het gaat om holle wegen met veel brandnetelgroei en enkele wegbermen waar de huidige kruidgroei storend is. In beide gevallen kan een ander type begroeiing nagestreefd worden. Er moet dan wel vóór 15 juni gemaaid worden en er zal door de gemeente aan de minister een ontheffing (toestemming om het bermendecreet niet na te leven) gevraagd worden. Niet dat dan volledig willekeurig gemaaid mag worden: maaien en onderhoud moet dan volgens een door de minister goedgekeurd bermnenplan gebeuren. Als alles meezit, zou de ontheffing er volgend jaar kunnen zijn zodat in 2008 met het nieuwe beheer kan van start gegaan worden.

KLE's

Zaventem bezit heel wat kleine landschapselementen (KLE's): belangrijke bomen, struwelen (kleine strategische bosjes struikgewas), kapelletjes, haagkanten, enkele poelen. Om deze KLE's beter te beschermen start de gemeente met een inventarisatieronde. Op grond van de gegevens kan dan een gepast beschermingsprogramma opgezet worden en kunnen bouw- en natuurvergunningen waar nodig gericht deze KLE's beschermen. Dit is ook een noodzakelijke stap om tot een werkbaar kapreglement te komen.

ENERGIE BESPAREN: GRATIS ADVIES EN KLEINE AANPAS- SINGEN THUIS!

In samenwerking met "Iverlek" biedt de gemeente aan 258 gezinnen de kans om gratis je huis te laten onderzoeken en zo

meer energie te besparen. Het aanbod geldt zowel voor eigenaars als huurders. Een "energiesnoeier" komt na afspraak bij je langs. Na een rondgang krijg je dan een rapport waarin staat wat je kunt doen, welke premies er zijn en hoeveel het kost. Ook tips om dankzij een gewijzigd gedrag energie te sparen horen hierbij. Kleine aanpassingen als spaarlampen indraaien, de warmwaterleiding isoleren of tochtstrips plaatsen gebeuren onmiddellijk door de "energiesnoeier". Ook dit is gratis! Wil je van dit aanbod gebruik maken? Neem contact op via 02-717 88 70 om je aanvraag te laten registreren. Let op! De aanvragen worden chronologisch behandeld. Wie eerst aanvraagt komt eerst aan bod. Enkel voor de eerste 258 aanvragen is een scan gegarandeerd, volgende aanvragen komen op een wachtlijst terecht.

RATIONEEL OMGAAN MET ENERGIE – WAT KUN JE ZELF DOEN OM DE ENERGIEFACTUREN ONDER CONTROLE TE HOUDEN?

De komende jaren zul je veel meer gaan betalen voor energie. Aardolie zal schaarser worden omdat er steeds minder kan worden opgepompt. Door de hogere olie-prijzen schakelen meer en meer gezinnen over op aardgas: deze stijgende vraag zal ook gas fors duurder maken; prijsstijgingen van 20% zijn nog maar het begin. De elektriciteitsproductie in België zal tussen 2009 en 2012 onvoldoende zijn om aan de vraag te voldoen... ook als de kerncentrales open blijven! Geen al te beste situatie dus voor uw facturen en een goede reden om spaarzaam om te gaan met energie!
Wat kun je zelf doen? Hier een paar tips:

1. Schakel TV, hifi, enz. volledig uit. Let op: een TV in stand-by (rood lampje brandt) kost je per jaar heel wat euro's, de TV uitgeschakeld met de aan/uitknop heel wat minder.... Enkel als de stekker uitgetrokken is, verbruikt je geen stroom.
2. Bij heel wat apparaten kun je instellen hoe snel het toestel in stand-by of de "slaapstand" overgaat. Op dat moment verbruikt je toestel heel wat minder dan wanneer geactiveerd. Videospelers, computer, laptop, GSM, wekker, ... bieden kansen om geld uit te sparen.
3. Doof lampen waar je ze niet nodig hebt. Klinkt simpel, in de praktijk vergt het toch vastberadenheid.

4. Zet toestellen uit als je er klaar mee bent. Vaatwasmachine, wasmachine, droogkast: duw even op de knop (en zet het deurtje open!).
5. Neem je voor om minder vaak gebruik te maken van twee toestellen, bijvoorbeeld droogkast én TV.
6. Kook met deksels! Je zult sneller eten en minder betalen.
7. Dicht tochtige deuren of ramen met tochtstrips. Deze zijn heel makkelijk aan te brengen; op één stookseizoen heb je hun waarde al terugverdiend! En je gezondheid vaart er wel bij!
8. Investeer in een tochtborstel voor brievenbus of buitendeuren.
9. Stel de kamerthermostaat in. Kan het een graadje lager? Je kunt gerust een half uur voor het slapen gaan de verwarming al uitschakelen.
10. Ontlucht de verwarming.
11. Stel de temperatuur van je (oude) verwarmingsketel lager in: 55° verwarmt het huis even goed als 70° of meer. Let op! Wordt ook het warme water via de ketel bereid, dan mag je NIET onder de 55° instellen! Stel daarom bij twijfel altijd op 55° C in, zo voorkom je besmetting van het drinkwater met legionellabacterie.
12. Sluit gordijnen en zorg dat ze tot net onder de vensterbank hangen. Op die manier krijg je stilstaande lucht, wat voor een extra isolerend effect zorgt.
13. Leg of hang niets op of aan radiatoren (ook geen droogrekjes, keukenhanddoeken of poezenligplanken). Zorg voor ruimte boven en vóór de verwarming opdat de lucht er kan circuleren: dus geen tafels, dozen of kasten ervoor!
14. Laat ook voldoende circulatieruimte achter toestellen die verhitten. Koelkast, diepvriezer, microgolfoven, oven, wasmachine, droogkast, vaatwasmachine: laat 10-15 cm ruimte tot de muur. Zo helpt de lucht de toestellen afkoelen en verbruiken ze minder.
15. Sluit deuren tussen verwarmde en onverwarmde ruimtes. Sluit de deur van koelkast en diepvriezer zo snel mogelijk!
16. Je haalde een airco in huis? Begin de dag in de zomer met klassiek laten tochten: je zet zo hoog en zo laag mogelijk in huis een raam of deur open waardoor de traphal een schouw wordt en de warme lucht uit het huis verdwijnt. Op die manier zal 10 minuten

tochten de airco sterk doen besparen. Dit geldt vanzelfsprekend ook voor het vanaf de ochtend benutten van zonnewering: warmte die niet binnen komt hoeft niet naar buiten!

17. Verwarm je het sanitaire water met een elektrische boiler, weet dan dat zo'n boiler een zeer grote energievreter is. Overweeg om deze te vervangen door een gasgestookt systeem (via de centrale verwarming bijvoorbeeld of een doorstroomboiler op gas, liefst dan ook zonder waakvlam maar met elektrische ontsteking).
18. Is het boilervat afschaffen geen optie? Schakel dan in ieder geval een timer in: op deze manier stook je enkel 's nachts bij goedkoop tarief en warmt het vat niet telkens opnieuw op wanneer een deel van het water gebruikt wordt. Bij normaal gebruik volstaat het om enkel 's nachts op te warmen. Mocht je echter toch te weinig warm water hebben, dan kun je tijdens de dag nog een half uur extra stooktijd opgeven.
19. Soleer de warmwaterleiding in kamers of ruimten waar niet verwarmd wordt (zoals kelder, gang, zolder, opslagkamer). Hierdoor voorkom je onnodig warmteverlies waardoor de brander minder snel begint te werken.
20. Ventileren is erg belangrijk voor een gezond binnenklimaat. Bij te weinig verluchten daalt de hoeveelheid zuurstof in de lucht. Ook het vochtgehalte neemt toe waardoor vochtproblemen dreigen. Keukens en badkamers zijn hier erg gevoelig voor. Ventileren kan automatisch gebeuren, maar veelal wordt er geventileerd via kieren of spleten. Eerder adviseerden we om dergelijke tochtstromen op te lossen. Dit maakt ventileren natuurlijk extra nodig. Kort en krachtig ventileren door een raam 5 à 10 minuten te openen is de juiste aanpak. Zet zeker niet voortdurend een raam op een kier (dan verlies je opnieuw veel warmte) en het levert geen enkel voordeel op qua luchtkwaliteit.

GEMEENTELIJK REGLEMENT OP DE OVERWELVING VAN BEKEN EN (BAAN)GRACHTEN

Zoals je eerder al in Gemeenteberichten kon lezen, heeft Zaventem een gemeentelijk reglement op het overwelven van beken en grachten. Het is verboden om

waterlopen in te buizen, tenzij je hiervoor een vergunning hebt. Een dergelijke vergunning kan slechts onder zeer uitzonderlijke omstandigheden verleend worden en slechts voor 5 meter.

Recent wijzigde de provinciale wetgeving betreffende deze kwestie. Hierdoor werden de voorwaarden voor overwelling nog verstrengd. Als gevolg hiervan wordt momenteel ook het gemeentelijke reglement aangepast. De nieuwe tekst zal op de gemeentelijke website ter beschikking zijn van zodra deze goedgekeurd is door de Gemeenteraad.

WATERHERGEBRUIK IN GEMEENTEGEBOUWEN

Zuiver water is te kostbaar om het in te zetten voor toepassingen waar dit ook door regenwater kan. Daarom werd bij de renovatie van het gebouw aan de Diegemstraat 41 te Zaventem (JIP-gebouw) al gekozen voor toiletspoeling via regenwater. In 2007 liepen twee andere nieuwbouwprojecten: een technische loods aan de Steenokkerzeelstraat en het ontmoetingscentrum "Walenhof" te Sterrebeek. Voor deze twee projecten werd een wateraudit uitgevoerd om na te gaan waar hemelwater kan ingezet worden. Dit heeft ertoe geleid dat heel wat aanpassingen nog doorgevoerd werden op het ontwerp. Ook in de eigen woning zijn er heel wat kansen voor hergebruik van water. Voor meer info kun je terecht bij de gemeentelijke Milieudienst (ook info premies).

ENERGIEPRESTATIECERTIFICATEN EN ENERGIELABELS VOOR GEBOUWEN

Sinds 2006 dient voor elke nieuwbouwwoning een rapport opgemaakt te worden waaruit blijkt hoe energiezuinig het gebouw is. Dit gebeurt via een gedetailleerde analyse van de gebouwonderdelen en de technische installaties die erin aanwezig zijn. Op die manier kan wie bouwt tijdens de planfase ruim aandacht geven aan energiezorg. Vanaf 2008 dienen alle openbare gebouwen die groter zijn dan 1.000 m² op een goed zichtbare plaats een energielabel uit te hangen. Dit label is vergelijkbaar met deze van koelkasten of vaatwassers: er wordt een score op aangegeven van A tot E. Bovendien wordt ook een gemiddelde score van vergelijkbare

gebouwen aangegeven. Sommige types gebouwen zoals een sporthal blijven immers veel energie verbruiken, ook als je de beste technieken inzet. Bovendien zal het label ook aanbevelingen vermelden voor verbetering van het energieverbruik. Een analoog attest zal vanaf 2008 verplicht zijn voor wie een woning wil verkopen. In 2009 volgen dan de te verhuren woningen. Op die manier weet je als koper of huurder veel beter waar verborgen energiegebreken zitten en krijg je suggesties voor verbetering. Deze laatste verplichten nergens toe, ze zijn louter informatief. Te verwachten valt echter dat de overheid op termijn wel zal optreden tegen extreem slecht scorende huizen.

ENERGIEAUDIT ADMINISTRATIEF CENTRUM

In het voorjaar van 2007 liet de gemeente Zaventem een energieaudit uitvoeren in het gemeentelijk administratief centrum van de Stationsstraat. Hoewel er ruimte is voor verbetering in raamwerk, verlichting en isolatie, waren de resultaten meer dan behoorlijk voor wat de verbruikscijfers betreft. Najaar 2007 werd nog een "thermoscan" voorzien: via infraroodfotografie worden de plaatsen aan de buitenzijde gezocht waar er warmteverlies is. Zo kan heel gericht naar oplossingen gezocht worden.

DE LIJN: NIEUWE BUSLIJNEN

In het najaar van 2007 werden de laatste START-buslijnen in gebruik genomen. Deze buslijnen zijn er vooral op gericht om werknemers uit de luchthavenregio naar hun werk te brengen. Daarom kiest De Lijn voor langere trajecten langs woonkernen en industriezones om te eindigen op de luchthaven of Zaventem-station. Het zou ons te ver leiden om alle 13 lijnen hier voor te stellen. Op de website van De Lijn (www.delijn.be) kun je meer informatie vinden met inbegrip van de routes.

DE LIJN: NETPLAN VOOR DE LUCHTHAVENREGIO

Door de invoering van de vele nieuwe buslijnen is het niet eenvoudig meer te weten wat en hoe. Om hieraan tegemoet te komen zal De Lijn Vlaams-Brabant rond nieuwjaar een netplan voor de luchthavenregio publiek maken.

DE LIJN: BETERE ONTSLUITING DEELGEMEENTEN EN STAND VAN ZAKEN OVER DE ZONE-INDELING

De verbindingen met de bus tussen de verschillende deelgemeenten laat te wensen over. De nieuwe START-lijnen brengen hier enige verbetering in, maar een grondige oplossing is er zeker nog niet. Daarom heeft Zaventem (opnieuw!) het initiatief genomen om de pijnpunten in de huidige lijnvoering over te maken aan De Lijn Vlaams-Brabant. De Lijn staat, luidens haar decretale opdracht, in voor het verbeteren van het netmanagement. In de regio Zaventem is alvast ruimte voor verbetering, zo blijkt ook uit de verschillende klachten die de gemeente bereikten. Met klachten hierrond kun je ook rechtstreeks terecht bij De Lijn Vlaams-Brabant, klantendienst, Martelarenplein 19 te 3000 Leuven. Wat de voorverkooppunten van buskaarten betreft, liet de situatie ook te wensen over. Daarom maakte de gemeente een lijst met suggesties van verkooppunten over aan De Lijn. We wachten nog op de resultaten. Een lijst met voorverkooppunten vind je trouwens op www.delijn.be.

Een groot knelpunt voor de optimalisering van het netwerk vormt de huidige zone-indeling die De Lijn hanteert. De prijs van een kaartje wordt bepaald door het aantal zones dat de buslijn tussen op- en afstap-halte doorloopt. Er zijn 2 mogelijkheden: ofwel doorloop je 1 of 2 zones, ofwel 3 of meer. In Zaventem passeerden historisch enkel buslijnen tussen Leuven en Brussel. De zone-indeling is hierop gebaseerd. De invoering van de Druivenlijn (lijn 830) bracht voor het eerst aan het licht dat de langgerekte en lage honingraatstructuur van de zones erg nadelig is voor nieuwe lijnen die dwars op de oorspronkelijke assen geënt zijn. De START-lijnen hebben het probleem alleen maar prangender gemaakt. Zo doorloop je van op de Leuvensesteenweg tot op de markt van Zaventem 3 zones van slechts 500 m. In de deelgemeenten is de situatie analoog. In de wandelgangen bij De Lijn wordt verwezen naar de zones als reden om geen betere ontsluiting in Nossegem of Sterrebeek te krijgen: dit zou de rit voor korte verplaatsingen opeens veel duurder maken omdat er een extra zone bijkomt. De gemeente Zaventem kaartte dit probleem al meermaals aan bij De Lijn, zonder resultaat. Daarom besliste het College zich een laatste keer tot de algemene directie

van De Lijn te richten. Leidt dit ook niet tot het gewenste resultaat, dan zal de gemeente zich rechtstreeks tot regering en/of parlement richten om deze kwestie aan te kaarten. Wordt dus vervolgd.

FUIF- EN FEESTBUS: VEILIG OP WEG OP OUDJAAR

Naar goede gewoonte zet De Lijn op oudejaarsnacht tot 7 uur 's morgens bussen in op haar hoofdlijnen. Waar mogelijk voorziet men een overstap op het MIVB-netwerk te Brussel. Voor de exacte route verwijzen we naar de folders op de bussen of de website van De Lijn. Je kunt de folders rond de jaarwisseling ook in de gemeentehuizen en bibliotheken vinden. Om iedereen veilig ter bestemming te krijgen, zet Zaventem die nacht ook haar fuifbus in. Uitzonderlijk zal deze niet van fuif tot fuif rijden, maar een vast parcours aandoen doorheen woonwijken en naar uitgaansbuurten. Ook het station van Zaventem en de haltes van de feestbussen van De Lijn worden aangedaan zodat overstappen mogelijk is. Voor de route verwijzen we naar flyers en affiches die rond de jaarwisseling zullen verspreid worden. De fuifbus van de gemeente is gratis, voor de feestbus van De Lijn koop je een nachtticket (vermoedelijk € 2,50) waarmee je de hele nacht op het gehele net kan bussen.

WAAROM ZONDER PESTICIDEN?

Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen kan gevaar opleveren voor de gezondheid van mens en dier. En soms kunnen die pesticiden nog lang nawerken. Zo heeft onderzoek van het Steunpunt Milieu & Gezondheid aangetoond dat een schadelijk afbraakproduct van het sinds lang verboden bestrijdingsmiddel DDT nu nog kan teruggevonden worden in het bloed van baby's, jongeren en volwassenen. Daarom weren de Vlaamse gemeenten pesticiden uit het openbare groen en dit al sinds 2004. Samen met de Vlaamse overheid doen we nu ook een oproep naar jou toe om het gebruik van pesticiden in huis en tuin te beperken of stop te zetten. Maar wat is dan het alternatief? Hieronder vind je alvast een aantal nuttige tips waarmee je de natuur respecteert en in de eerste plaats je eigen gezondheid. Want zonder is gezonder.

Al sinds 2004 zetten we de eerste stappen naar een openbaar groen dat volledig pesticidenvrij is. En waar we toch nog

sproeien, is rationeel omgaan met pesticiden de boodschap. En je merkt dat het werkt. Madeliefjes, klapprozen en andere kruiden kleuren de berm. In de parken vind je graspaden en is er meer onderbegroeiing. Onkruidbranders, borstel- en veegmachines verschijnen steeds vaker in het straatbeeld. Bij de heraanleg van een park of straat wordt rekening gehouden met een pesticidenvrij beheer. Alle openbare besturen en burgers zijn samen goed voor ruim 30% van het bestrijdingsmiddelengebruik in Vlaanderen. Ook jij kunt dus je steentje bijdragen. Dat begint met restjes en lege verpakkingen bij het Klein Gevaarlijk Afval (KGA) onder te brengen. Dit geldt ook voor restanten van producten die je allang niet meer gebruikt en die vergeten in een hoekje staan.

Alle lege verpakkingen en overschotten kan je naar de KGA-inzamelplaats brengen. Kijk op de afvalkalender of informeer bij de gemeentelijke Milieudienst waar het KGA ingezameld wordt. Meestal is dit het containerpark. Hoe minder pesticiden we met z'n allen gebruiken, hoe meer we kunnen genieten van een gezond milieu. Probeer alvast onze tips uit!

TIPS MET RESPECT VOOR DE NATUUR

Om de natuur zo weinig mogelijk te belasten met chemische bestrijdingsmiddelen, geven we hieronder enkele eenvoudige en praktische tips.

Last van bladluizen?

Met een krachtige waterstraal kan je heel wat bladluizen van de plant spuiten. In de herfst kan je de aangetaste plantendelen afknippen. Zo overwinteren er minder eitjes. Heeft de plant jaar na jaar last van bladluizen? Dan spreken we van een plaag en staat de plant niet echt op zijn plaats. Overweeg om hem te verplanten of weg te doen.

Geef onkruid geen kans!

Bedek de bodem met doorlevende kruidachtige planten of bodembedekkende struiken. Het onkruid krijgt dan geen kans door licht- en plaatsgebrek.

Gebruik bij de aanplant een dikke laag compost of houtsnippers van 10 centimeter. Zo vermijd je in het begin onkruid en kunnen de bodembedekkers optimaal groeien.

Met de hand of door het vuur! Wied kleine oppervlakten met de hand. Voor grotere oppervlakten kan je een onkruidbrander gebruiken. Brand het onkruid om de 2 à 3 weken weg. Het onderliggende

wortelstelsel wordt door vocht- en krachtverlies uitgeput waardoor het onkruid uiteindelijk helemaal verdwijnt.

Harken bij warm weer!

Hou paden met kiezelsteentjes onkruidvrij door regelmatig te harken. Doe dit bij voorkeur bij warm weer zodat de losgehakte plantjes snel opdrogen en afsterven.

Mengsel van gras en klaver!

Een nieuw gazon? Informeer bij je tuincentrum naar een gazonmengsel, aangevuld met miniklavers. De klaver zorgt op natuurlijke wijze voor een bemesting van je gazon. Zo blijft het gras het hele jaar door donkergroen. Ook vormt het mengsel van klavertjes en grassoorten een compacte grasmat waardoor het onkruid amper de kans krijgt om te groeien.

Mos: met of zonder?

Mos doet het op schaduwrijke plaatsen beter dan gras. Een graspartij in de schaduw zal dus vaak last hebben van mos. Je kunt het mos laten staan, of het vervangen door een verharding of door schaduwminnende planten zoals varens, hosta's of kamperfoelie.

Minder muggen!

Vermijd stilstaand water in emmers, gieters enzovoort. Heb je een vijver? Weet dat er insectenetende vissen bestaan. Houd muggen buiten door het plaatsen van horren in deur- en raamopeningen. Of bescherm jezelf en je kinderen met een muskietennet boven het bed.

In de moestuin!

Voorkom bodemziekten in je moestuin door vruchtwisseling of gebruik ziekteresistente rassen. Ook combinaties van verschillende teelten voorkomen ziekten.

Tegen slakken!

Slakken zijn dol op jonge plantjes. Zorg er daarom voor dat ze er niet gemakkelijk bij kunnen. Slakken kan je weghouden met sparrennaalden, gemalen schelpen of kapotte eierschalen. Of zorg ervoor dat de plantjes sneller groeien, bijvoorbeeld door de bodem te bedekken met zwarte folie zodat die sneller opwarmt. Egels en vogels eten graag slakken. Richt je tuin daarom diervriendelijk in door nestkastjes te hangen of door een heg of houtkant aan te planten.

Surf naar www.zonderisgezonder.be

DUURZAAM AFVALBEHEER

De Intercommunale "Interza": een voorbeeld voor het preventiebeleid op het vlak van huis- en tuinafval! De inspanningen van Interza gaan niet ongezien voorbij. Het beleid is vooral toegespitst op het VOOR-

KOMEN VAN AFVAL, zegt directeur Jan Buysse die als gastspreker is gevraagd op het Internationaal Afvalcongres in Amsterdam. Sinds 2005 is de hoeveelheid ingezameld huishoudelijk afval binnen het grondgebied van Interza (5 gemeenten, 76.000 inwoners) met 9.400 ton per jaar afgenomen! Omgerekend wil dit zeggen 122 kg afval per inwoner per jaar, een vermindering met ca. 20% t.o.v. alle afval samen. Deze afvalafname is een gevolg van aangepaste tarieven, een efficiënte subsidiëring en een degelijke communicatie. Er hebben al meer dan 500 burgers gebruik gemaakt van de door "Interza" aangeboden subsidiëringen en hun aantal stijgt ieder jaar. In 2006 kon de Intercommunale hiermee 160 ton afval besparen.

Zo kunnen de inwoners een subsidie van 10% krijgen bij de aankoop van een mulchmaaier, d.i. een grasmaaier die het gras heel fijn en klein vermaalt, verpulvert. "Interza" was in 2005 de eerste Vlaamse

Intercommunale die dit project in samenwerking met de Provincie Vlaams-Brabant lanceerde. Ook bij de aankoop van traag groeiend gras wordt de helft terugbetaald en al meer dan 2000 personen kochten een compostvat of -bak tegen amper € 5 per stuk. Alle informatie over het afvalbeleid van Interza vind je terug op www.interza.be.

DUURZAAM BOSBEHEER:

BOSGROEP GROENE CORRIDOR: "Uw eerste hulp bij bosgevallen"

De gemeente Zaventem valt binnen het werkingsgebied van de bosgroep "Groene Corridor". Een bosgroep is een vrijwillig samenwerkingsverband tussen boseigenaars in een afgebakend gebied. De bosgroep wil eigenaars aanmoedigen en helpen bij het duurzaam beheren van hun bos. Het aansluiten bij de bosgroep is gratis en vrijblijvend voor elke boseigenaar.

De bosgroep geeft advies, vorming en organiseert excursies en informatiemomenten om boseigenaars bij elkaar te brengen. Kortom: de bosgroep stimuleert samenwerking en de uitwisseling van informatie tussen de boseigenaars en coördineert gezamenlijk duurzaam bosbeheer. Ben je boseigenaar? Dan kun je voor meer informatie terecht op volgend contactadres: Leuvensestraat 117, 1800 Vilvoorde, tel. 02-253 43 04.

Medewerkers Bosgroep Groene Corridor zijn:

→ Nicolas Vandenplas, coördinator
e-mail: nicolas.vandenplas@rlge.be
GSM: 0473/71.96.75

→ Daisy Bonnewijn, medewerker
e-mail: daisy.bonnewijn@rlge.be

Meer info op: www.rlge.be
www.bosgroepen.be

Je kunt ook steeds de infolder aanvragen bij de gemeentelijke Milieudienst.

PREMIES EN VOORDELEN

Fiscaal voordeel van de federale regering voor energiebesparende maatregelen.

Voor het aanslagjaar 2008 (uitgaven 2007) is voor een aantal energiebesparende werken een belastingvermindering voorzien van 40 % van het geïnvesteerde bedrag met een maximum van 2 600 euro per jaar per woning (dit is het geschatte geïndexeerde bedrag, de definitieve indexvoet is nog niet gekend). Voor het aanslagjaar 2007 - uitgaven 2006 - bedraagt de belastingvermindering maximum 1 280 euro.

Volgende energiebesparende werken komen in aanmerking :

- Vervanging van oude stookketels door condensatieketels en onderhoud van een centraleverwarmingsinstallatie (niet voor nieuwbouwwoningen).
- Installatie van een zonneboiler.
- Installatie van fotovoltaïsche zonnepanelen.
- Installatie van geothermische warmtepompen.

- Plaatsing van hoogrendementsbeglazing.
- Plaatsing van dakisolatie.
- Plaatsing van thermostatische kranen op radiatoren of een kamerthermostaat met tijdsinschakeling.
- Uitvoering van een energieaudit van de woning.

Voor fiscale voordelen van de federale regering :
www.fiscus.fgov.be
info.tax@minfin.fed.be
Tel: 02 572 57 57

kilowattuurmeter, de plaatsingskosten, de kosten voor de keuring door een erkend organisme.

De subsidieerbare kosten worden beperkt tot 7 000 euro per kilowattpiek. (Zonnepanelen met een vermogen van 1 kilowattpiek leveren 1 kilowatt bij een loodrechte zonne-inval van 1 000 Watt per vierkante meter. De subsidieerbare maximale grootte van de zonnepaneleninstallatie is 3 kilowattpiek.)

Sociale leningen

info@vmsw.be

info@vlaamswoningfonds.be

info@sociaal-woonkrediet.be

sjk@socialelening.be

Algemene premies

info.vat@minfin.fed.be

info@vf-fc.be

info@informazout.be

info.wonen@vlaanderen.be

wonenvlaanderen@rwo.vlaanderen.be

bart.hedebouw@vea.be

Subsidies van de Vlaamse regering voor fotovoltaïsche zonnepanelen Subsidieerbare kosten zijn:

Uitgaven voor de aankoop van: zonnepanelen, het montagesysteem en de bekabeling, de omvormers, de verplichte

VLAAMSE VERBETERINGS- en AANPASSINGSPREMIE

Wie komt in aanmerking?

De volgende categorieën van personen komen in aanmerking voor de premie :

- Eigenaars-bewoners
- Huurders
- Eigenaars-verhuurders

Er is een speciale regeling voor eigenaars die hun woning verhuren aan een sociaal verhuurkantoor (SVK). Een SVK is een door de Vlaamse overheid erkende vzw die woningen huurt om ze vervolgens onder te verhuren aan woonbehoeftige gezinnen of alleenstaanden. Als je als eigenaar aan deze woning werkzaamheden uitvoert of laat uitvoeren door het SVK, kun je onder bepaalde voorwaarden dezelfde premie krijgen. Je dient de aanvraag in bij het agentschap Wonen-Vlaanderen Wonen Vlaams-Brabant - Blijde Inkomststraat 103-105 - 3000 Leuven, tel. 016-24 97 77, fax 016-22 60 74.

De verbeteringspremie

Je inkomen mag niet hoger zijn dan 25 000 euro. Er is een verhoging van 1 300 euro toegestaan per inwonende persoon ten laste. Deze bedragen worden elk jaar geïndexeerd. De bedragen hiervoor zijn de maxima van 2007. Om die premie te kunnen genieten, moet je geldige facturen voorleggen voor een bedrag dat minstens het dubbele is van de premie.

De verbeteringspremie voor een te kleine woning

Als je woning te klein is voor je gezin, kun je een verbeteringspremie aanvragen om ze te verbouwen. Hiervoor komen enkel de verbouwingen aan de woonkamer, de keuken en de slaapkamer(s) in aanmerking. Deze verbeteringspremie bedraagt 50 % van het bedrag van de voorgelegde facturen en wordt afgerond naar het lagere tental. De premie bedraagt maximaal 1 250 euro en minimaal 600 euro.

De aanpassingspremie

Als je een woning aanpast aan de bijzondere behoeften van een inwonende bejaarde (65+), dan kun je daarvoor een aanpas-

singspremie aanvragen. Tot 31 maart 2008 kunnen uitzonderlijk personen vanaf 60 jaar nog genieten van deze tegemoetkoming. Deze aanpassingspremie bedraagt 50 % van het bedrag van de voorgelegde facturen en wordt afgerond naar het lagere tental. De premie bedraagt maximaal 1 250 euro en minimaal 600 euro. Er wordt alleen rekening gehouden met het inkomen van de bejaarde voor wie de aanpassingen aan de woning uitgevoerd werden en met het inkomen van hun eventuele partner.

Vlaamse renovatiepremie

De Vlaamse Renovatiepremie, die vanaf 26 maart 2007 aangevraagd kan worden, heeft als doel de kwaliteit van de Vlaamse woningen te verbeteren. Grondige renovaties worden aldus sterk aangemoedigd, niet alleen op het gebied van afwerking en de technische installaties (sanitair, verwarming) van de woning, maar ook voor structurele en bouwfysische ingrepen. Hierdoor verschilt de Vlaamse Renovatiepremie van de Vlaamse Verbeteringspremie.

Voor meer informatie of voor het aanvragen van deze premie:

wonenvlaanderen@rwo.vlaanderen.be

PROVINCIALE PREMIES

Vlaams-Brabantse provinciale aanpassingspremie voor ouderen en personen met een handicap

Vlaams-Brabantse provinciale premie voor het plaatsen van dakisolatie

Vlaams-Brabantse premie voor groendaken

Vlaams-Brabantse provinciale premie voor de installatie van een zonneboiler

Vlaams-Brabantse premie voor een mulchmaaier

Voor alle Vlaams-Brabantse provinciale premies :

Provincieplein 1
3010 Leuven
Tel. 016/26 71 88
wonen@vl-brabant.be
www.vlaams-brabant.be

Vlaams-Brabantse provinciale onderhandse lening voor de aankoop of bouw van een woning

De lening kan per aangetekend schrijven aangevraagd worden op volgend adres:

De deputatie van de provincie Vlaams-Brabant

Dienst Huisvesting en Grondbeleid

Provincieplein 1
3010 Leuven
wonen@vl-brabant.be
www.vlaams-brabant.be

Vlaams-Brabantse provinciale onderhandse lening voor de renovatie van een woning

De lening kan per aangetekend schrijven aangevraagd worden op volgend adres:

De deputatie van de provincie Vlaams-Brabant

Dienst Huisvesting en Grondbeleid

Provincieplein 1
3010 Leuven
wonen@vl-brabant.be
www.vlaams-brabant.be

Voor meer informatie kunt u terecht bij:

- uw gemeentebestuur (de huisvestings-ambtenaar);
- Wonen-Vlaanderen (zie contactgegevens in hoofding);
- de Vlaamse Infolijn: 1700
- de websites www.vlaanderen.be/bouwenenwonen

Voor alle premies en aanvraagformulieren zie ook www.premiezoeker.be